პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით! წელიწადი მეორე

კომუნისტი

[illegible] ორგანო.

რედაქცია: თბილისი, რუსთაველის პ. № 4. — მთავარი კანტორა: თბილისი, რუსთაველის პრ. № 24 (მე-2 სართული).

[illegible] კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერ. № — [illegible] ქონი. სამგლოვიარო განცხადება 300 ათასი მ. ტელეფონის № კანტორისა № 5—48.

ფასი 5000 მანეთი

№ 210 ხუთშაბათი, 14 სექტემბერი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი ხუთშაბათი, 14 სექტემბერი 1922 წ. № 210

გაზეთის ტრესტის გამგეობა და მთავარი კანტორა.

15 სექტემბრიდან გაზეთებზე დაწესებულია შემდეგი ფასები:

გაზეთების დასახელება	საქართველოში ქართული ბონებით		სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებში 1922 წლ. ფულის ნიშნებით.	
	1 თვით.	1 ოქტ. წლ ბოლომდე.	1 თვით.	1 ოქტ. წლ. ბოლომდე.
„კომუნისტი“	100,000	300,000	250,000	750,000
„პრ. გრუზიი“	100,000	300,000	250,000	750,000
„კარმ ასტღი“	100,000	300,000	250,000	750,000
„მიწის მუშა“	40,000	120,000	100,000	300,000
„ახალი აზრი“	40,000	120,000	100,000	300,000

წინანდელ ფასებში ხელის მომწერლებს განსხვავება ჩაეთვლებათ გაზეთების მიღების ვადის გაგრძელების გზით.

ყველა გაზეთის თითო ცალი ეღირება 5,000 მანეთი.

ზემოდ მოყვანილ ფასების ზევით გაზეთების გაყიდვისათვის დამნაშავენი დაისჯებიან კანონის მიხედვით.

აცნობებს ყველა პარტიულ ორგანიზაციებს და საქართველოს კომპარტიის ყველა წევრებს, რომ 1 ოქტომბრიდან შეწყვეტილ იქნება გაზეთების გაგზავნა საქართველოს კომპარტიის ცეკას ანგარიშზე. თბილისში და პროვინციებში გაზეთების გაგზავნის შეწყვეტის თავიდან ასაცილებლად, წინადადება ეძლევა ყველა პარტიულ ორგანიზაციებს იზრუნონ თავის დროზე გაზეთებზე ხელის მოწერისათვის. გაზეთები გაიგზავნება მხოლოდ ნაღდი ანგარიშით, გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორის (რუსთაველის პრ. № 24) მიერ ხელის მოწერის ფასის მიღების შემდეგ.

[illegible]

3—1

გადაუდებელი ამოცანები

[illegible]

ძლიეროთ მუშაობა ამ მიმართულებით. სამელიორაციო მუშაობა უნდა გახდეს ჩვენი ნებისყოფის და მოქმედების ცენტრად. მის წარმატებით განხორციელებაზეა დამოკიდებული სასოფლო მეურნეობის აყვავება და ბევრად ჩვენი მომავალიც საერთოდ, ჩვენ უნდა შევქმნათ ისეთი მდგომარეობა მშრომელ გლეხკაცობისათვის, როცა მათი ნამუშევარი მაქსიმალურ ნაყოფს გამოიღებს და როცა მისთვის საშიში არ იქნება მხრისხანე სტიქიის შემოტევა. ეს სტიქა ჩვენ უნდა გავხადოთ უვნებელი.

რაჭის მაზრაში რაიონული ჰიდროელექტრონის სადგურის აგების საკითხის გამო

უკვე ათასჯერ გადაღეჭილია ის ჭეშმარიტება, რომელიც, როგორც საქართველოს, ისე მთელ ამიერ-კავკასიის ეკონომიურ განვითარებისათვის და მიწაში ჩაფლულ მისი სიმდიდრის გამოყენებისათვის, სთვლის უმთავრეს პირობად გიდრავლიური ენერგიის განყოფილებასა და ამ ენერგიაზე დამყარებულ ელექტროფიკაციას.

ეს ჭეშმარიტება, საერთო მასშტაბით რომ ვთქვათ, დღემდე თითქმის სრულიად მივიწყებული და ათვალისწინებული, დღეს უკვე თვით იკვლევს თავის ბუნებრივ განვითარების გზას, რაც მის ცხოველყოფელობას, ეკონომიურ მიზანშეწონილობას და აუცილებლობას ამტკიცებს.

და ეს სრულიად გასაგებიცაა. თანამედროვე ტეხნიკის და მრეწველობის განვითარების დროს, ეკონომიური წინსვლის უმთავრესი მამოძრავებელი ძალა სათბობი მასალაა.

საქართველოს არა აქვს მინერალური სათბობი მასალის საკმაო რესურსები, რომელსაც შეეძლოს საფუძვლად დაედოს და საჭირო საზრდო მისცეს რამდენიმედ მაინც განვითარებულ მრეწველობას. თვით ამიერ-კავკასიაც რომ ავიღოთ მთლიანად, მასაც არა აქვს ამისათვის სათბობი მასალის საკმაო მარაგი, რადგან ბაქოს ნავთი, ერთის მხრით იმ მნიშვნელობის მიხედვით, რაც მას რუსეთის მრეწველობისათვის აქვს, და მეორეს მხრით, სიძვირისა და, თუ არ დარშრეტის მარაგის, შემცირების ნიშნების გამო მაინც,—ანგარიშში მაინცა და მაინც დიდათ შისაღები არ არის. სამაგიეროთ, კერძოთ საქართველო და ამიერ-კავკასია მთლიანად, ძლიერ მდიდარია წყლის ენერგიით, რომელსაც შეუძლია თამამად დაჭფაროს მთელი სათბობი მასალის მოთხოვნილება და ამას გარდა მისცეს ენერგია გაცილებით უფრო იაფი, ვინემ დასაწვავ მასალით მიღებული. ენერგიის სიიაფე და სიუხვე, უმთავრესი ხელის შემწყობი პირობაა ჩამორჩენილ მხარეებში მრეწველობის ფეხის მოსადგმელად და განვითარებულ ქვეყნების გამანადგურებელ კონკურენციასთან გასამარჯვებლად. ამიტომ სრულიად ბუნებრივია, რომ იმ ცდაში, რომელიც მიმართულია მეურნეობის აღსადგენად და სამეურნეო ერთეულების შესაქმნელად, რომლებიც ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკების დიადი მომავლის ჭეშმარიტ გზის მაჩვენებლად გამოდიან, ჩვენ ვხედავთ, რომ ძალა-უნებურად, პირველ ყოვლისა წყლის ენერგიის გამოყენება და მით სათბობის საკითხის გადაჭრა გვიხდება. ასეთ შემთხვევებს ეკუთვნის თბილისისათვის ზემო ავჭალის ჰიდროელექტრონის სადგურის აგება, ჩაითახის თუჯსასხმის ქარხნის აღსადგენათ ჰიდრო ელექტრონის სადგურის აგება და სხვ.

ამავე ხასიათისაა ამ ბოლო დროს წამოჭრილი და უკვე რეალურ შესაძლებლობათ ქმნილი ჰიდრო-ელექტრონის სადგურის პროექტებიც რაჭის მაზრაში, რომლის უდიდეს მნიშვნელობათა მოკლე განხილვა შეადგენს ამ შენიშვნის მიზანს ერთი მხრით იმ უდიდეს მნიშვნელობის გამო, რომელიც მას ექნება აუარებელი ბუნებრივ სიმდიდრით დაჯილდოებულ რაჭის მაზრის ეკონომიურ განვითარებისათვის და მეორეც იმ მნიშვნელობისათვის, რომელიც მას ექნება საქართველოს პროვინციის ელექტროფიკაციისათვის.

პირველი ჰიდრო-ელექტრონის სადგურის პროექტი რაჭის მაზრაში შესდგა ერობის ინიციატივით 1919 წ. სადგური განზრახული იყო ქ. ონისათვის ასი ცხენის ძალის სიძლიერით, მდინარე ღარულაზე. მაგრამ ეს გეგმა არ იყო განხორციელებული მანქანების უქონლობის გამო. ამ ჟამად კი ლაპარაკია რაიონულ სადგურის აგებაზე, რომელიც მისცემს ენერგიას არა მარტო ქ. ონს, არამედ უმეტეს ნაწილად სოფლებსაც და სამრეწველო მიზნებისთვისაც იქნება გამოყენებული. მანქანები, რომლებიც დღევანდელ პირობებში უმთავრეს დამაბრკოლებელ მიზეზებს წარმოადგენს ასეთის ნაშენთათვის, დღეს უკვე მზად არის. ეს მანქანებია მაღალი წნევის პელტონის ტურბინახრული მორთულობით, ავტომატიური რეგულიატორით და უშუალოდ მასთან შეერთებულ სამფაზიანი დენის ალტერნატორით, რომლებიც რამდენიმე წლის განმავლობაში უხმარად ეწყო თბილისში, რადგან, ტურბინის საჭირო დიდი წნევის გამო, მისი დასადგმელი ადგილი ვერ გამოენახათ. მხოლოდ ამ უკანასკნელ ხანებში ამხ. ა. კობახიძის ინიციატივით ეს მანქანები გადატანილ იქნა რაჭაში, სადაც ადგილობრივ მდინარეთა ბუნებრივი პირობები, მათი მაღალი დაქანების გამო, ხელს უწყობს პელტონის მაღალ წნევიან ტურბინის დადგმას. ინჟინერთა კომისიამ, რომელშიაც შედიოდენ ინჟინრები: მელიქ ფაშაევი, მჭედლიძე, და წვერავა, უკვე გამოიკვლია და აღნიშნა ის ადგილები, სადაც უფრო შესაძლებელია ჰიდრო-ელექტრონის სადგურის აგება და აჟამადაც დაწვრილებითი შესწავლაც სწარმოებს ამ ადგილებისა, რათა საბოლოოდ გადაწყვეტილ იქნეს თუ სად დაიდგას სადგური; მზადდება აგრეთვე საამისო პროექტი და ხარჯთ აღრიცხვაც.

ამნაირად საქმე უკვე გაჩაღებულია; მანქანები მიტანილია, გამოკვლევაც თავდება და პროექტის შემუშავებაც სწარმოებს, რითაც სრული შესაძლებლობა გვეძლევა შეუდგეთ კიდეც ჩვენი მაზრის, რაჭის რაიონულ ჰიდრო ელექტრონულ სადგურის აშენების განხორციელებას.

რაჭა მდებარეობს ამიერ-კავკასიის ერთ-ერთ მთავარ მაგისტრალზე (სამხედ. ოსეთის გზა), რომელიც აერთებს მას რუსეთთან; საკითხი ამ გზაზე ელექტრონის გზის გაყვანისა უკვე დიდი ხანია დასმულია და მისი განხორციელება უეჭველად შექმნის ამ მიმართულებით მეტად მნიშვნელოვან სატრანსპორტო არტერის,

რაჭა, მართალია ვერაა საკმაოდ მდიდარი, სასოფლო მეურნეობის კულტურისათვის საჭირო მიწებით, მაგრამ მდიდარია მადნეულობით და საშენებელი ტყით. რაჭის მოსახლეობა, რომელიც მიწის სივიწროვის გამო მაზრის გარედ პოულობს სამუშაოს ადვილად მოგვცემს მზა კადრებს, როგორც ხუროებისას, ისე სხვა სპეციალობის მუშებისას და ეს ჩვენს საქმეს მისთვის საჭირო კვალიფიციურ მუშა-ძალას შემატებს.

ყველაფერი ეს უფლებას გვაძლევს ვიფიქროთ, რომ რაჭას საკმაოდ მოეპოება ისეთი რამ, რაც შექმნის მასში კულტურულ საწარმოო და სამეურნეო ერთეულს. ამისათვის მას აუცილებლად, ესაჭიროება გზების გაყვანა და გაუმჯობესება და ისეთი იაფი ენერგიანი წყაროს გამონახვა, რომელსაც შეეძლოს სათბობ მასალის სიმცირის გამო გამოწვეულ გაჭირვების შემსუბუქება. ჰიდრო ელექტრონის სადგურის აშენება კი ამ მხრივ პირველი და უმნიშვნელესი ნაყოფი იქნება. ის მისცემს მაზრის მოსახლეობას განათებას და აამუშავებს წისქვილებს და სხვა სასოფლო მეურნეობისათვის საჭირო სატრიალებელ მანქანებს. ერთად ერთ არგუმენტად რაჭაში სადგურის აშენების წინააღმდეგ შეიძლებოდა ყოფილიყო ის, რომ სიძლიერე მანქანისა გაცილებით უფრო მეტია, ვიდრე ეს მაზრას ესაჭიროება პირველ ხანებში. მაგრამ არსებული სიძლიერე მანქანისა არც ისე დიდია მაზრისათვის და საკითხი შეიძლებოდა დასმულიყო მხოლოდ ფინანსიურ შეუძლებლობაზე მის დამთავრებისათვის და ელექტრო გადატანის განმანაწილებელ ბადის დაქსელვისათვის. მაგრამ თუ კი მივიღებთ მხედველობაში იმ გარემოებას, რომ სადგურის აშენების ღირებულება მანქანების მაღალი წნევის გამო, შედარებით მცირე იქნება, ხოლო განმანაწილებელი ბადის დაქსელვა კი ნაწილ ნაწილ შეიძლება განხორციელებული იქნას, ეს არგუმენტიც თავის თავად ისპობა. ამას გარდა შესაძლებლობაა სადგურის აშენებასთან ერთად გაშენდეს სხვა და სხვა წამოწყებები, რომლებიც ისარგებლებდნენ ენერგიით ამ სადგურიდან და რომელნიც თავის მხრივ შეამსუბუქებდენ ფინანსიურად, როგორც სადგურის დასრულებას, ისე განმანაწილებელ ბადის გაშენებასაც.

ასეთ წამოწყებათ ჩვენის ფიქრით შეიძლება იქნეს პატარა კალცი კარბიდის ქარხნის მოწყობა. ადგილობრივ მოიპოვება უამრავი რიცხვი და მეტად იაფად ღირებული მასალა ამისათვის: კირიდა ნახშირი (ხის, რომელიც კალცი-კარბიდის გამომუშავებლად საუკეთესოდ ითვლება) თვითონ პროდუქტის შედარებითი სიძვირე, (4 5 მანეთი ომამდე არსებულ ფასებით) ამ პროდუქტის დამუშავებაში კი შედარებითი დიდი ნაწილი (50 პროც.) ელექტრონულ ენერგიისა, რომელიც პროდუქტის თვითღირებულებას კიდევ უფრო ამცირებს და ყველა ამასთან ერთად მანქანების თვით იმ ადგილებზე მოწყობის შესაძლებლობა, სადაც მუშავდება მისთვის საჭირო პროდუქტები, გვაძლევს საშუალებებს დამზადებული მასალები სულ რაღაც ოცი ვერსიანი გზით ჩავიტანოთ ტყიბულის რკინის გზის სადგურზე, რითაც იქნება კომერციულად მეტად ხელსაყრელი წარმოება. კალცი-კარბიდის მნიშვნელობა კი თანამედროვე მრეწველობაში, იმის მიხედვით თუ რა დიდი გასავალი ქონდა მას რუსეთში ომამდე (100 ათასი ფუთი წელიწადში) სრულიად უზრუნველყოფს მის გასაღებას. ყველა ზემო აღნიშნულის დასკვნა კი შემდეგია:

ადგილობრივ მიტანილი გვაქვს სულ ახალი მანქანები. სხვა ადგილას ეს მანქანები მკვდარი კაპიტალი იქნებოდა, ვინაიდან, როგორც უკვე ავღნიშნეთ მას მეტად მაღალი დაწნევა სჭირდება; რაჭაში კი და სწორედ იმ ადგილებზე, სადაც განზრახულია სადგურის აგება, მეტად გამოსადეგი ტოპოგრაფიულ და გიდრავლიური პირობებია. ამისათვის ამ სადგურის აშენება საძირკველს უყკენის მთელი მაზრის ეკონომიურ წარმატებას და მასთანვე საჩვენებელი მაგალითიც ხდება, საზოგადოთ პროვინციების ელექტროფიკაციისათვის.

აღნიშნული ადგილობრივი პირობები ამ დაწყებას სრულიად ხელ-საყრელ კომერციულ წარმოებად ქმნიან.

ამისათვის, ჩვენის ფიქრით, რაჭის სარაიონო ჰიდრო ელექტრონის სადგურის აშენება უნდა ჩაითვალოს პირველ ხარისხოვან მნიშვნელობის მქონეთ მაზრის ელექტროფიკაციისა და მის ეკონომიურ განვითარებისათვის და მას ყოველ მხრივ უნდა აღმოუჩინოს მისთვის შესაფერი დახმარება.

ინჟინერი ი. მელიქ-ფაშაევი.

რადიო-დეპეშები

(„ქავროსტა“)

ოსმალეთ საბერძნეთის ომი

საბერძნეთის ჯარების შორის.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. მცირე აზიიდან ჩამოსულ საბერძნეთის ჯარების სულიერი განწყობილება ძალიან აწუხებს საბერძნეთის მთავრობას. პირეიში ჩამოსული 7000 სალდათი წარმოადგენს სრულიად უდისციპლინო არმიას, რომელიც დაჟინებით მოითხოვს დემობილიზაციას. მთავრობა მზადაა შეასრულოს მისი სურვილი, რითაც ის ფიქრობს თავიდან აიშოროს შინაური გართულებანი.

ქემალ ფაშას სმირნაში ჩასვლის გამო.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. ქემალ-ფაშასთან ერთად სმირნაში ჩავიდენ ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის წევრები. ჩამოსულებს დიდი ზეიმით შეხვდენ.

ვენიზელოსი.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. გაზ. „ობსერვერის“ ცნობით საბერძნეთის წრეები ლონდონში ფიქრობენ, რომ კონსტანტინე უარს განაცხადებს მეფობაზე, რის შემდეგ ვენიზელოსი ჩაუდგება მთავრობას სათავეში.

— გაზ. „მატენი“ იტყობინება, რომ ვენიზელოსს მიელიან პარიზში.

მოლაპარაკება.

მოსკოვი 13 სექტემბერი. ინგლისში მიღებულია ქემალ ფაშას ოფიციალური დეპეშა, რომლითაც ის იწვევს მოკავშირეთა წარმომადგენლებს საბერძნეთის მთავარ შტაბში მოლაპარაკების პირობების განსახილველად.

ათენაში.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. ათინაში მიღებულია მკაცრი ზომები წესრიგის დასაცავად. მანიფესტაციები და კრებები აკრძალულია. თეატრები და კინემატოგრაფები დაიხურა.

საბერძნეთის ჯარების გასვლის გამო.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. კონსტანტინოპოლის სარწმუნო წყაროებიდან იტყობინებიან, ჩატალჯიდან საბერძნეთის ჯარების წასვლის შესახებ. წასვლას ხსნიან იმით, რომ ბერძნები მზად არიან დასცალონ ფრაკია.

ინგლისის ჯარები.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. ინგლისის ჯარები გადმოსხეს მარმარილოს ზღვის ნაპირებზე.

მესოპოტამიაში.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. ლონდონიდან მიღებულ ცნობების თანახმად, 1000 კაცისაგან შემდგარი მფრინავთა რაზმი მიემგზავრება მესოპოტამიაში ოსმალეთის (გამოტოვებულია).. დასაცავად (დასასრული არ არის მიღებული)..

ფეტხი-ბეის განცხადება.

ჰანოვერი. 13 სექტემბერი ფეტხი-ბეიმ პრესის წარმომადგენლებს განუცხადა, რომ ოსმალეთი არავის არ მისცემს ნებას, კალმის მოსმით წაართვან ის, რაც მან მახვილით მოიპოვა. ქემალ ფაშა სცდილობდა მოეხდინა მცირე აზიის ევაკუაცია მშვიდობიანის გზით, მაგრამ ანტანტის პოზიციის გამო, იძულებული შეიქნა იარაღის საშუალებით მიეღწია ამ მიზნისათვის, ეხლა კომპრომისის ყოველგვარი პოლიტიკა ზედმეტი გახდა. ოსმალეთი მოითხოვს იმ ნაციონალურ პროგრამას, რომელიც შემუშავებული იყო 1920 წელში და ამ მოთხოვნილებიდან ის ერთი ნაბიჯითაც არ დაიხევს უკან, თუნდაც ევროპას ყველა სახელმწიფოებმა იქონიონ მასზე ზეგავლენა. ოსმალეთი თვით უნდა განაგებდეს თავის ნაციონალურ საზღვრებში, რომელშიაც შედის აგრეთვე ოსმალეთის წმინდა ადგილი— ადრიანოპოლი. ოსმალეთი არ შესწყვეტს ბრძოლას მანამ, სანამ არ მოიპოვებს ამ უფლებას. იგი შეებრძოლება ყველა იმათ, ვინც ამა თუ იმ საშუალებით შეეცდება მისი უფლებების შეზღუდვას. შეკითხვაზე, თუ როგორ უყურებს ანგორა ვენეციის კონფერენციას ფეტხი-ბეიმ უპასუხა, რომ უკეთესი იქნებოდა ანტანტას თვით ოსმალეთისათვის მიენდო, საბერძნეთთან საქმის მოწესრიგება. გარდა ამისა ვენეციაზე უკეთესი იქნებოდა სმირნა დაენიშნათ კონფერენციის მოწვევის ადგილად, ვინაიდან ქემალ ფაშას, რომელმაც უნდა მოაწეროს ხელი საზავო ხელშეკრულებას, როგორც მთავარ სარდალს, არ შეუძლია თავის ქვეყნიდან წასვლა, მნიშვნელოვანია აგრეთვე ის გარემოება, რომ არც ერთი ვალდებულება არ შეიძლება მიღებულ იქნეს ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის სანქციის გარეშე. რაც შეეხება კონსტანტინოპოლს, ფეტხი-ბეის განცხადებით, ანტანტა არასოდეს არ შეცვლის თავის თვალსაზრისს ამ საკითხში, მით უმეტეს, რომ კონსტანტინოპოლის მთავრობას დღემდის ვერ მოუხერხებია დაიკავოს სათანადო პოზიცია ქვეყნის გაერთიანებლად.

გამოძახილი.

ბათომი. 13 სექტემბერი. კონსტანტინოპოლში თავს იყრიან მცირე აზიიდან გამოქცეული აუარებელი ლტოლვილები. საბერძნეთის დრახმის კურსი თვალსაჩინოთ დაეცა. კონსტანტინოპოლში მყოფ ბერძენ მცხოვრებთა შორის დიდი პანიკაა. ნავთსადგურში არც ერთი საბერძნეთის გემი არ არის. ფიქრობენ, რომ ყველა გემები გაგზავნილია სმირნაში და პანდერმაში საბერძნეთის არმიის გადასაყვანად პირეიში.

სმირნის აღების გამო.

ნაუენი, 12 სექტემბერი. ტატეიაში ჩამოფრინდა ბერძნების 9 ჰაეროპლანი, რომელმაც ჩამოიტანა სმირნიდან ბერძნების არქივი.

ბორდო, 12 სექტემბერი. სმირნაში ოსმალეთის ჯარების შესვლის დროს არავითარი ინციდენტი არ მომხდარა.

კროიდონი, 12 სექტემბერი. სმირნაში ჩავიდა ქემალ ფაშა.

ბერძნების ხიშხეცა.

ბორდო, 12 სექტემბერი. წითელმა ჯვარმა მიმართა ერთა ლიგის საბჭოს დეპეშით, რომელშიაც იგი აცნობებს ერთა ლიგას საბერძნეთის ჯარების მიერ ჩადენილ სისხლის შესახებ. ერთა ლიგის საბჭომ უპასუხა, რომ იგი ორივე მებრძოლ მხარეს ურჩევს თავი შეიკავონ ასეთ სიმხეცის ჩადენისაგან.

ბორდო, 12 სექტემბერი. ერთა ლიგამ მიიღო ანგორის მთავრობის რომში მყოფ წარმომადგენლის სახელზე გაგზავნილი დეპეშა, რომელშიაც [illegible] აწერილია საბერძნეთის არმიის ძალადობის [illegible] მცხოვრებლების წინააღმდეგ.

კროიდონი, 12 სექტემბერი. სმირნაში ჩამოსული ლტოლვილი ქრისტიანები, აცხადებენ, რომ საბერძნეთის ჯარები საშინელ სიმკაცრეს იჩენენ მცხოვრებლებისადმი, რასაც ადგილი ჰქონდა აიდანში.

რომი, 12 სექტემბერი. ბრუსიდან იტყობინებიან, ბერძნების მიერ ცეცხლწაკიდებული სოფლები სეკია და სკალანოვი იწვიან. იტალიის მეზღვაურებმა გადაარჩინეს მრავალი მუსლიმანების ოჯახები.

ოსმალეთის არმიის გამარჯვების გამოძახილი.

ბორდო, 12 სექტემბერი. ოსმალეთის ჯარების გამარჯვების გამო კონსტანტინოპოლში გაიმართა მთელი რიგი მანიფესტაციებისა. მიუხედავად პოლიციის მიერ მიღებულ ზომებისა, მანიფესტანტების ერთმა ჯგუფმა გამართა საწინააღმდეგო მანიფესტაცია საბერძნეთის მისიის შენობის წინ. მიღებულია ზომები წესრიგის აღსადგენად.

მოკავშირეთა ჯარების მთავარ სარდალმა გამოაქვეყნა მანიფესტი, რომელშიაც იგი კანონიერად სთვლის ოსმალეთის მცხოვრებთა ზეიმს, მაგრამ გამოსთქვამს ბუზღუნებას მანიფესტაციების გამართვის გამო და მოითხოვს დაუყონებლივ მის შეწყვეტას. ის იძლევა განკარგულებას მიღებულ იქნეს გაბედული ზომები, და აცხადებს, რომ წესრიგის დარღვევისათვის ხმარებული იქნება სამხედრო კანონები.

ნაუენი. 14 სექტემბერი. გაზ. „დეილი ტელეგრაფის“ ცნობით, ინდოეთში მუსლიმანებმა თავისი სახლები ფლაგებით მორთეს და მეჩეთებში გამართეს სამადლობელი ლოცვა ოსმალეთის ჯარების გამარჯვების გამო.

რომი. 12 სექტემბერი. რომში მყოფმა მუსლიმანების კოლონიამ აღნიშნა ოსმალეთის ჯარების გამარჯვება მეჩეთში ზეიმების და ლოცვების გამართვით.

ბორდო. 12 სექტემბერი. ოსმალეთის ჯარების გამარჯვების გამო ინდოეთში დღესასწაულები იმართება.

საბერძნეთში

ნაუენი. 12 სექტემბერი. მრავალ პოლიტიკურ მოღვაწეთა მარცხის შემდეგ, ტრიანდოფილაკოსმა მოახერხა ახალი კაბინეტის შედგენა, რომელშიაც კალეგოროპულოსმა დაიკავა გარეშე საქმეთა მინისტრის ადგილი.

ბორდო. 12 სექტემბერი. საბერძნეთის ახალი კაბინეთი კვირას მიიღებს ფიცს. კაბინეტში არც ერთი ვენიზელისტი არ არის.

ნაუენი. 12 სექტემბერი. ამ დღეებში პარიზში მოელიან ვენიზელოსის ჩასვლას.

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. ტრიანდოფილაკოსის ახალ კაბინეტში შედიან შემდეგი პირნი: გარეშე საქმეთა მინისტრი კალეგროპულოსი, შინაგან საქმეთა მინისტრი—პუსიონი, ფინანსთა—ეტაკსიასი. ტრიანდოფილაკოსმა განაცხადა, რომ ახალი კაბინეთი მიზნად ისახავს დაამყაროს წესრიგი და დაიცვას საზავო კონფერენციაზე ბერძნების ინტერესები. კაბინეთი იდგომება პარტიის გარეშე და მას ექნება ან-

ს. ს. ს. რ. ფინანსთა კომისარიატის

დიდი ლატარია

საქართველოს დამშეულთა სასარგებლოდ

პირველი მოგება ... 500 მილიონი — ბილეთი ღირს მხოლოდ 100.000 მან.
მეორე „ ... 100 „ — კუპონი „ 25.000 „
მესამე „ ... 50 „ — [illegible]
ქართული ბონებით — გათამაშება მოხდება თბილისში დეკემბრის 10-ს ა. წ.

მოგებათა დასაფარავად გადადებულია 1.200.000.000 მან. საქ. ბონებით.

(ა. 149—0—5) ბილეთების შეძენა შეიძლება: ყველა ბანკებში, კავშირებში, კლუბებში, ყველა საკრედიტო, კოოპერატიულ და სხვა დაწესებულებებში.

ლატარიის მომწყობი კომისია.

ტანტს—ფალური ხასიათი. [illegible]

ოსმალეთში

[illegible]

პრესის აზრი

[illegible]

გლისის პრესა იტყობინება, რომ მოკავშირეებმა გადასწყვიტეს არ დაუშვან ნეიტრალურ ზონის დარღვევა, რომელიც მათ მიერ განსაზღვრულია ბოსფორის აზიურ ნაპირზე.

კრონდონი, 12 სექტემბერი. (რადიო). ლონდონის გაზეთები ამბობენ, რომ ოსმალთა გამარჯვებამ, რომელმაც ხელ-ახლად დასვა საკითხი სრუტეების შესახებ, უნდა აიძულოს მოკავშირეები ერთხელ და სამუდამოდ ბოლო მოუღონ იმ საშიშროებას, რომელიც მოსალოდნელია სრუტეების დაკეტის შესაძლებლობით, რაც ინგლისისათვის ფრიად საზიანო იქნება.

დროებითი ზავის საკითხის შესახებ

კრაუდენი, 12 სექტემბერი (რადიო). საბერძნეთის მთავარი შტაბი დროებითი ზავზე მოსალაპარაკებლათ ნიშნავს კუნძულ ზიოსს.

ბორდო. 12 სექტემბერი (რადიო). რომის „ტრიბუნა“ მ გამოაქვეყნა ფეტვი-ბეის განცხადება იტალიის წინადადების შესახებ, ვენეციაში კონფერენციის დაუყონებლივ მოწვევის შესახებ. ფეტვი-ბეი მოითხოვს, რათა დროებითი ზავის საკითხი თითონ მეომარ მხარეებმა გადასწყვიტონ; თან საჭიროთ სთვლის კონფერენცია შესდგეს სმირნაში, რადგან ის ფიქრობს რომ ქემალ-ფაშას ამ ჟამად არსად გამგზავრება არ შეუძლია, ვინაიდან მისი ოსმალეთში ყოფნა აუცილებელია. ამავე დროს ოსმალეთის ჯარის გამარჯვება აყენებს ქემალ ფაშას ერთად ერთ წარმომადგენლად ზავის შესახებ მოლაპარაკების წარმოებისათვის.

ოსმალეთი თანახმაა დაუყონებლივ შეუდგეს ზავის შესახებ მოლაპარაკებას, თუ იქნება დაცული ძირითადი სამართლიანი მუხლები ოსმალეთის ერის ნაციონალური პროგრამისა.

კრონდონი. 12 სექტემბერი. (რადიო). ლონდონში ფიქრობენ, რომ ოსმალეთის გამარჯვებამ საბერძნეთზე ბოლო მოუღო საბერძნეთ ოსმალეთის კონფლიქტს და განზრახულ ვენეციის კონფერენციასაც დაუკარგა ყოველ- [illegible]

რ. ს. ფ. ს. რ. და ანგორა.

[illegible]

მოკავშირეთა ესკადრა.

მოსკოვი, 13 სექტემბერი (რადიო). ახლო-აღმოსავლეთის წყლებში თავმოყრილია მოკავშირეების საგრძნობი სამხედრო საზღვაო ძალები, მათ შორის დიდი ნაწილი ბრიტანიის და საფრანგეთის ესკადრისა. მოკავშირეები ღებულობენ ზომებს, რათა ნეიტრალური ზონა არ იქნეს დარღვეული.

ამერიკის წითელი ჯვარი სმირნაში.

მოსკოვი, 13 სექტემბერი (რადიო). ამერიკის წითელი ჯვრის მინდობილობით სმირნაში გაემგზავრა მაიორი მალაფონი სმირნაში მყოფ ლტოლვილ ბერძნებისადმი და სომხებისადმი დახმარების აღმოსაჩენად.

შრომისა და ტვირთზიდვის ფულით შეცვლის შეტანის უკანასკნელ ვადად დანიშნულია სექტემბრის 15.

გერმანია და ანტანტა

გერმანია-ბელგიის მოლაპარაკება

ნაუენი. 12 სექტემბერი ბელგიის დელეგატები გაემგზავრენ ბერლინიდან, ისინი შეთანხმებას ხელს არ მოაწერენ მანამ, სანამ ბელგიის მთავრობა არ მასცემს თავის თანხმობას გარანტიების სახით გერმანიის ხაზინის ვალდებულებათა მიღებაზე 6 თვის ვადით. დელეგატები გაუკეთებენ ბელგიის კაბინეთს სიტყვიერ მოხსენებას.

ნაუენი. 12 სექტემბერი პარიზში გაემგზავრენ გერმანიის სტატს-სეკრეტარები ფიშერი და ბერგმანი საკონტრიბუციო საკითხის განსახილველად, იმ შემთხვევაში თუ ბელგიის მთავრობა საკონტრიბუციო კომისიას მიანდობს საკითხის განხილვას.

ნაუენი. 14 სექტემბერი. პრეზიდენტ ებერტის მიერ ზემო სილეზიის დამხმარე მომიტეტის დელეგატების მიღების დროს, კანცლერმა ვირტმა გამოსთქვა მწუხარება, რომ ბელგიის კაბინეთმა შეუძლებლად გახადა გერმანია ბელგიის შეთანხმება, დაჟინებით მოითხოვდა რა, რომ ხაზინის ვალდებულებანი 6 თვის განმავლობაში გაენაღდებია გერმანიას ოქროთი. საკონტრიბუციო კომისიის დადგენილების თანახმად, მიუხედავად იმისა, რომ გერმანიის ფინანსებისათვის თებერვლის თვე ყველაზე უფრო მძიმე თვეთ ითვლება.

ვირტმა აღნიშნა, რომ გერმანიის ხალხის დაცვა უნდა შეადგენდეს მთავრობის უმთავრეს მიზანს.

ნაუენი. 14 სექტემბერი. პრესის აზრით მდგომარეობა ძალიან რთულია და თითქმის უნუგეშოც. გაზ. „აქსიონ ფრანზესის“ აზრით საკონტრიბუციო კომისია უფრო ჩქარა მიაღწევდა კომპრომისს, თუ არ მიმართავდა „სანქციებს“.

გერმანია და საფრანგეთი.

ნაუენი. 12 სექტემბერი. ნიუ-იორკიდან დაბრუნებულმა სენატორმა კოკსმა განაცხადა, რომ ამ ჟამად ევროპის უმთავრესი პრობლემა არის საკონტრიბუციო საკითხი. კოკსი ფიქრობს, რომ საფრანგეთი საკონტრიბუციო საკითხს გადასცემს ამერიკის არტრიბაჟს, თუმცა დღევანდელ პირობებში საფრანგეთი მზადაა მიიღოს ინგლისის წინადადებანი საკონტრიბუციო საკითხის შესახებ.

მოქალაქენო, დააჩქარეთ თქვენი მოვალეობის შესრულება, შეიტანეთ ტვირზიდვის გადასახადი!

ომის წინააღმდეგ

ბერლინი. ომის გამოცხადებიდან რვა წლის თავზე გერმანიაში გაიმართა აუარებელი მიტინგები და დემონსტრაციები ლოზუნგით: „არასოდეს არავითარი ომი“. გერმანიის პრესის ცნობით ბერლინში მანიფესტანტების მრავალი ჯგუფი გაემართა ლიუსგარტენისაკენ წითელი დროშებით, რომლებზედაც იყო წარწერა: „ძირს იარაღი“ „ომის საპასუხოდ—საყოველთაო გაფიცვა“, „არასოდეს არავითარი ომი“ და სხვ.

ლიუსგარტენში შესდგა გრანდიოზული საპროტესტო მიტინგი, რომელზედაც ორატორები მოუწოდებდენ ყველა ერებს ზავისაკენ. მიტინგებზე კითხულობდენ მისალოც დეპეშებს ინგლისის, საფრანგეთის, ბელგიის, ჰოლანდიის, ავსტრიის და ამერიკის ხალხთაგან.

ამგვარივე მანიფესტაციები ხდებოდა გამბურგში, სადაც მიიღეს რეზოლიუცია, რომელიც, სხვათა შორის, მოითხოვდა ყველა საზავო ხელშეკრულებების გადასინჯვას და მოუწოდებდა საერთო გაფიცვისაკენ იმ შემთხვევაში, თუ ომი დაიწყება.

ანალოგიური ომის საწინააღმდეგო მიტინგები, გერმანიის პრესის ცნობით, გაიმართა აგრეთვე ლონდონში, სადაც გეიდპარკში, სხვა ორატორებს შორის გამოვიდენ კომუნისტებიც.

კიდევ მოგონება—სექტემბრის 15 უკანასკნელი ვადაა ტვირთზიდვის გადასახადის შესატანად.

წითელ რუსეთში

რუსეთი

ამხ. ლენინის ჯამრთელობა

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. სატრანსპორტო კავშირის მუშების საოლქო კონფერენციაზე ამხ. ზინოვიევმა განაცხადა, რომ ამას წინად მან ინახულა ამხ. ლენინი, იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ილიიჩი ახლო მომავალში შეუდგება მუშაობას. ექიმები ურჩევენ მას თავი შეიკავოს მუშაობისაგან პირველი თვის განმავლობაში „მაგრამ,“ განაცხადა ამხ. ზინოვიევმა, „ჩვენ ვიწყობთ ჩვენ ილიიჩს: დასაწყისში ის იმუშავებს მხოლოდ სამი საათს, შემდეგ ხუთ საათს, ხოლო თვის ბოლოში, როგორც თვით ილიიჩმა სთქვა საუბრის დროს, რვა საათზე მეტს ის არ იმუშავებს. ყოველ შემთხვევაში ეჭვს გარეშეა, რომ ამხ. ლენინი იმუშავებს მთელი თავის სიძლიერით.

ჰანნოვერი. 12 სექტემბერი. ლენინის ჯამრთელობა სრულებით აღდგენილია, მომავალ კვირიდან შეუდგება თავის ჩვეულებრივ მუშაობას.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. უკრაინის კომისართა საბჭომ პეტლიურის მომხრეების ერთი ჯგუფისაგან მიიღო ბარათი, უკრაინაში დაბრუნების შესახებ. ეს ჯგუფი სულით და გულით უხდის მადლობას საბჭოთა ხელისუფლებას და ინანიებენ, რომ ზიანი მიაყენეს მშრომელ ხალხს, პეტლიურას ყოფილი მომხრეები სდებენ აღთქმას მთელი თავისი ძალები მოახმარონ რევოლიუციას.

თესვის კამპანია.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. შემოდგომის ნათესების სივრცე ყირიმში უდრის 200.000 დესეტინას და ორჯერ აღემატება შარშანდელს. ცენტრმა მისცა ყირიმს სესხი ნავარაუდევ არეს ნახევარის დასათესად.

სამეურნეო ფრონტზე.

მოსკოვი. 13 სექტ. განზრახულია შეკეთება 16 დიდი ქარხანისა პეტროგრადში. შეკეთების საწარმოებლად სათანადო თანხის მისაღებად, განზრახულია მილიონი ფუთი რკინის რეალიზაცია.

კომუნისტური ბანკი

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. ტულას საგუბერნიო კომუნალურმა განყოფილებამ მოაწყო კომუნალური ბანკი საბინაო ამხანაგობისათვის და ბინების დამქირავებელთათვის სესხის მისაცემად.

დახმარება დამშეულებს

მოსკოვი. 13 სექტემბერი. საერთაშორისო მუშათა დამშეულთა დამხმარე კომიტეტმა გამოუგზავნა ყირიმის დამშეულებს 32,000 ფუთი ფქვილი.

— „არა“ ასაზრდოებს სიმფეროპოლის 10.000 ბავშვს.

რუსეთის საქონლის გამარჯვება.

სიმფეროპოლი. 8 სექტემბერი. სევასტოპოლის ბაზარზე რუსეთის საქონელი თანდათანობით იმარჯვებს საზღვარგარეთის საქონელზე. ამ დღებში ადგილობრივ ბაზარზე ტრესტებმა გაანაწილეს 9 მილიარდი მანეთის მანუფაქტურა. ეს მანუფაქტურა გაცილებით უკეთესი ხარისხის აღმოჩნდა, ვინემ საზღვარ-გარეთის იმგვარივე მანუფაქტურა. რუსეთის კონსერვებმაც უპირატესობა მოიპოვა საზღვარ-გარეთის კონსერვების წინაშე. საერთოთ ბირჟაზე დღითი დღე იზრდება რუსეთის წარმოების საქონლის მოთხოვნილება.

ნატურალური გადასახადი ქერჩის ოლქში.

სიმფეროპოლი. 8 სექტემბერი. 26 აგვისტომდე ქერჩის ოლქში შემოვიდა: ხორბალი—30,595 ფუთი, ბოსტნეული—187 მ. ფ. ხორცი—4,092 ფ., სელი—9907 ფუთი, ფურაჟი—14,190 ფ. ერბო—14 ფ. და 8 გირ. ნატურ გადასახადის ანგარიშში ჩაბარებულია პურის სესხის 44 ობლიგაცია. სათესლე სესხის დასაფარავად ჩაბარებულია 18 ფუთი ხორბალი.

ნიჟეგოროდის ბაზრობა.

მოსკოვი. 12 სექ. (რადიო). სახ. მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს ცნობით ნიჟეგოროდის ბაზრობაზე დამთავრდა მანუფაქტურაზე საჯარო ვაჭრობა. ვაჭრობა მიმდინარეობდა ჩქარი ტემპით:

— საქონლის გატანა ჯერ-ჯერობით სუსტად მიმდინარეობს. რვა სექტემბრამდე გატანილია მხოლოდ 500,000 ფ. შუა აზიაში და სპარსეთში გაქვთ განსაკუთრებით რკინეულობა.

ბრძოლა ბანდიტიზმის წინააღმდეგ.

მოსკოვი. 12 სექ. სტავროპოლის გუბერნიაში დანებდა 30 ბანდიტი სლონოვის მეთაურობით,

წითელი ქარავანი.

მოსკოვი. 12 სექ. ომსკის საშუალებით აკმოლინის გუბერნიაში გაემგზავრა ყირგიზეთის ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის წითელი ქარავანი, რომელიც გაიგზავნა საბჭოთა და პარტიულ მუშაობის შესასწავლად ყირგიზეთის მხარეს სხვა და სხვა ადგილებში. ქარავანმა გაიარა ცხენებით 3 ათასი ვერსი, მცხოვრებნი ყველგან დიდ თანაგრძნობით ეგებებიან.

სამეურნეო ფრონტი.

მოსკოვი. 12 სექტ. დონის აუზის კომუნისტ მემადაროებმა კვირაობის სახით, 3 დღის განმავლობაში დატვირთეს 30 ვაგონი ნახშირი, რომელიც გაიგზავნა უმაღლეს სასწავლებელთა მოსწავლეთა მდგომარეობის გაუმჯობესების საზოგადოებრივ კომიტეტის სახელზე.

ბრძოლა უმუშევრობის წინააღმდეგ უკრაინაში.

მოსკოვი. 14 სექტემბერი. უმუშევრობის წინააღმდეგ ბრძოლის კომისია უკრაინაში აწარმოებს გაცხოველებულ მუშაობას. შემუშავებულია ვრცელი გეგმა საზოგადოებრივ სამუშაოებისა, უმთავრესად უკრაინის სამრეწველო ცენტრთა ინდუსტრიალურ პროლეტარიატისათვის და დონის გუბერნიის მეღითონეთათვის. უკრაინის სახელმწიფო გეგმის შემუშავებელმა კომიტეტმა გადასდო სამუშაობისათვის 100 მილ. მანეთი.

საბჭოთა მართლმსაჯულება.

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. სემიპალატინსკში დამთავრდა საქმე პავლოდარის კონტრ-რევოლიუციონურ შეთქმულებაში 28 მონაწილეთა, რომელთა რიცხვი არის ყოფილი აფიცერი—ესერი, ქალთა გიმნაზიის უფროსი და სხვა. 5 კაცს მიუსაჯეს დახვრეტა.

სასურსათო გადასახადი.

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. საბჭოთა რუსეთის მთელ ტერიტორიაზე 8 სექტემბრისათვის შემოვიდა 25,472,000 ფუთი ხორბალი.

— ცარიცინის მოსაგროვებელ პუნქტში არაჩვეულებრივი აღტაცებაა.

— 10 სექტემბერს ჩუვაშის ოლქში შეკრებილია სასურსათო გადასახადის 76 პროც.

— 1 სექტემბრამდე კრასნოდარის ოლქში შეგროვილია 8,500,000 ფუთი ხორბალი.

თესვის კამპანია

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. თესვის კამპანია ბაშკირეთში გაცხოველებულია. ზოგიერთ თემებში დათესილ მიწების არე 3 ჯერ და 8 ჯერ აღემატება შარშანდელს.

სასოფლო მეურნეობის პროდუქტების გამოფენა

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. ნოვოროსისკში გაიხსნა შავი ზღვის საოლქო სასოფლო მეურნეობის პროდუქტების გამოფენა, რომელშიც მონაწილეობას იღებენ ზღვის სანაპიროების ყველა სოფლის მეურნეები.

საჰაერო ფრენა

მოსკოვი. 12 სექტემბერი (რადიო). გზათა კომისარიატის საჰაერო მიმოსვლის სექციას განზრახვა აქვს მოაწყოს საჰაერო ხაზი 46.000 ვერსის მანძილზე, პირველ რიგში 14,000 ვერსის მანძილზე.

ტვირთზიდვისა და შრომის გადასახადი—ეს დახმარებაა ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტისთვის ქალაქის გამშვენიერების საქმეში.

კაპიტალიზმის სამეფოებში

გერმანია

ბრძოლა კომუნისტების წინააღმდეგ.

მოსკოვი. 12 სექტემბერს დიუსელდორფში საფრანგეთის გენერალმა სიმონმა 3 კვირით დახურა კომუნისტური გაზეთი საფრანგეთის და გერმანიის კომპარტიებისადმი მოწოდების დაბეჭდვისათვის.

გერმანიის მუშათა შორის

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. ჰელზენკირხენში გაიმართა რეინის ოლქის და ვესტფალიის ფაბრიკა ქარხნების კომიტეტების კონფერენცია. გამოტანილი რეზოლიუცია მოითხოვს ზედმეტი სამუშაოს გაუქმებას.

რატენაუს მოკვლის გამო.

ბორდო. 12 სექტემბერი. (რადიო). რატენაუს მოკვლაში ბრალდებულს ჩააბარეს საბრალმდებლო აქტი. კერნი და ფიშერთან ბრალი ედება ტესკოვსაც. მონაწილეობის მიღებაში, ბრალი ედებათ სტეინბეკს, ნიდინგს და სალამონს.

ინგლისი

მკვდრის გაცოცხლების ცდა.

ბორდო. 11 სექტემბერი (რადიო). ლონდონის ერთ-ერთ საავადმყოფოში გულ-მკერდის მასაჟის **საშუალებით შესაძლებელი შეიქნა ახლად გარდაცვალებულ პაციენტისათვის სიცოცხლის დაბრუნება. გაცოცხლების შემდეგ პაციენტმა იცხოვრა 24 საათი და შემდეგ მაინც მოკვდა.**

თემთა პალატაში.

კრაუდენი. 11 სექტემბერი (რად.). თემთა პალატის გახსნა დანიშნულია 10 ოქტომბრისათვის. ამის შესახებ ოფიციალური განცხადება გამოვა ამ დღეებში.

ამერიკა

ეკლესიების დაბრუნება.

ნაუენი. 12 სექტემბერი (რადიო). შეერთებული შტატების მთავარმა პროკურორმა გამოიტანა დადგენილება, რომლის ძალითაც ყველა ის ეკლესიები, რომლებიც ჩამოერთვათ მოწინააღმდეგე სახელმწიფოებს ომის დროს, დაუბრუნდებათ მეპატრონეებს.

სასურსათო გადასახადის კამპანია

დიღომელებმა სასურსათო გადასახადი სავსებით წარმოადგინეს.

12 სექტემბერს დიღომის რაიონის გლეხებმა დროშებით და ზურნით წარმოადგინეს თბილისში 1300 ფუთი (100 პროც.) მათი ხვედრი სასურსათო გადასახადი. ეს მეორე შემთხვევაა თბილისის მაზრაში, როცა გლეხებს შემოაქვთ თმლიანად გადასახადი საზეიმოდ მორთულ ადგილზე. ერთი თვის უკან ასევე წარმოადგინეს თავიანთი ხვედრი გადასახადი ავჭალის რაიონის გლეხებმა. დიღომის რაიონში გადასახადის აკრეფას ხელი შეუწყო დიღომის თემის აღმასკომის თავმჯდომარის ამხ. ხარაიძის და სამაზრო სასურსათო კომისარიატის თანამშრომლის ამხ. კუპუნიას (ამხ. კუპუნიამ აკრიფა აგრეთვე ავჭალის სასურსათო გადასახადი) ენერგიულმა მუშაობამ. ისინი გვიამბობდენ, რომ აკრეფის დროს დიდ წინააღმდეგობას უწევდნენ მათ საბჭოთა ხელისუფლების მტრები, რომლებსაც კონტრ-აგიტაციით სურდათ სასურსათო გადასახადის აკრეფის ჩაშლა. მაგრამ გლეხობისათვის სასურსათო გადასახადის მნიშვნელობის ახსნა-განმარტებით გამოაშკარავებულ იქნა მენშევიკების პროვოკაციული მუშაობა და გადასახადი აკრეფილ იქნა მთლიანად ყოველგვარ ძალდატანების გარეშე. გლეხობამ თვით განაცხადა სურვილი წარედგინათ გადასახადი თბილისში დროშებით და მუსიკით.

საინტერესოა სხვათა შორის აღნიშნოს, რომ დიღომის რაიონი მუდამ სახიფათო იყო რაიმე გადასახადის აკრეფის მხრით.

ვერც თვითმპყრობელობის დროს, ვერც მენშევიკების ბატონობის დროს იქ ვერვინ გაბედავდა გამოცხადებულიყო რაიმე გადასახადის ასაკრეფად. მაგრამ თუ დიღომელები ერეკებოდენ მეფის „ურიადნიკებს“ და მენშევიკების „დერჟიმორდებს“, ამ ჟამად მუშურ გლეხურ ხელისუფლებას დიღომელები მთლიანად აწვდიან სასურსათო გადასახადს დროშებით და მუსიკით.

სამაზრო სასურსათო კომისარი ფიალკოვსკი.

იტალია

ფაშისტები.

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. თუმცა ფაქტას მთავრობამ მიიღო თავის თავზე ვალდებულება აღადგინოს სახელმწიფოში კანონიერება და წესრიგი, ფაშისტები მაინც განაგრძობენ თავის ყაჩაღურ მოქმედებას. 30 ფაშისტი თავს დაესხა ცნობილ იტალიელ კომუნისტის კაპპის სახლს და დაემუქრენ სიკვდილით განაჩენით, იმ შემთხვევაში თუ ის არ შესწყვეტს კომუნისტურ აგიტაციას.

ნაუენი. 12 სექტემბერი (რადიო). პაპასთან მიღების შემდეგ რომში, დროშებით, ჰიმნის სიმღერებით, სრულით, კათოლიკეთა ბრბო გაემართა ცენტრისაკენ ყვირილით: „გაუმარჯოს წმინდა მამას, ძირს ფრანკმასსონების მთავრობა“. პოლიცია შეეცადა გაეწია დემონსტრანტებისათვის წინააღმდეგობა, მაგრამ ისინი სხვა ადგილებში გროვდებოდნენ და წინ მიიწევდნენ მეფის სასახლისაკენ. ბრბოში აუარებელი ნაციონალისტები და ფაშისტები ერია.

საჩუქარი ქ. ნიუიორკს.

რომი. 12 სექტემბერი (რადიო). იტალიის მისიამ ნიუიორკში უძღვნა ქალაქ ნიუიორკს იტალიის სკულპტორ რიუტოლოს მიერ გაკეთებული დანტეს ბიუსტი.

ირლანდია

პარლამენტში

კრაუდენი. 11 სექტემბერი. (რად.). ირლანდიის პარლამენტის პირველი სხდომა შესდგა 10 სექტემბერს, ირლანდიის პრეზიდენტათ არჩეულია კოსგრევი.

ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა გაფიცვა.

კრაუდენი. 11 სექტემბერი (რად.). კვირას გამოცხადდა ირლანდიის ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა გაფიცვა.

ავსტრია

ბორდო. 12 სექტემბერი. (რადიო). „ტან“-ში გამოქვეყნებულია კანცლერი სეიპელის განცხადება, რომელშიაც იგი გამოსთქვამს იმედს ერთა ლიგის დახმარებაზე. ყველა სახელმწიფო მოღვაწენი, რომელთანაც ისაუბრა სეიპელმა, დარწმუნებული არიან იმაში, რომ აწი შიშს ადგილი არ უნდა ქონდეს და საჭიროა შეუდგენ საკითხების გადაწყვეტას. შვეიცარიის მთავრობას განზრახვა აქვს მიიღოს აქტიური მონაწილეობა ავსტრიის ხსნაში.

რომი. 12 სექტემბერი. (რადიო). მბეჭდავთა კავშირის მუშების გაფიცვები ვენაში გრძელდება.

სამხრეთი სლავია

შეთქმულების აღმოჩენა.

რომი. 12 სექტემბერი (რადიო). „სტუმპოლის“ ცნობით სამხრეთ სლავიის მთავრობა ადასტურებს ფართო შეთქმულების აღმოჩენას, რომელსაც ქონდა მიზნად მოკვლა სერბიის და რუმინეთის მეფეების და ჩეხეთის პრეზიდენტის. შეთქმულებას აწარმოებდნენ ვენგრიის ოფიცრები.

პოლონეთი

კომუნისტები პოლონეთში.

მოსკოვი. 12 სექტემბერი ვარშავაში ებრაელთა კომუნისტურ ახალგაზრდობის კრებაზე პოლიციამ დააპატიმრა 80 კაცი.

პოზნანის კომუნისტების საქმის შესახებ, სასამართლომ 2 კომუნისტს მიუსაჯა 5 წლის კატორღა, ერთს [illegible] ვსი წლის.

გაფიცვები პოლონეთში

მოსკოვი. 12 სექტემბერი. ვარშავაში გაიფიცნენ მკერავები, პრო[illegible] ნციის მრავალ ქალაქებიდან მო[illegible] ცნიბები, იქ მომხდარ ეკონომ[illegible] გაფიცვების შესახებ.

ვინაიდან მთავრობამ არ დაა[illegible] ყოფილა ფოსტის მუშების მოთხ[illegible] ნილება, ფოსტა-ტელეგრაფის მუშ[illegible] 6 სექტემბერს გამოაცხადეს გაფ[illegible] ვები. გაზ. „რაბოტნიკმა“ გამო[illegible] ვეყნა ცნობა, რომელიც ჩამოწერილ[illegible] სახელმწიფო მოსამსახურეთა 7 პრო[illegible] კავშირის მიერ, ფოსტა-ტელეგრაფ[illegible] მუშების გაფიცვის გამო.

მოწოდებაში აღნიშნულია, [illegible] გაფიცვა არის იმ სასოწარკვეთი[illegible] ბის აქტი, რომელიც გამოიწვია [illegible] სამსახურეთა აუტანელმა მდგომა[illegible] ობამ და რასაც ყურადღებას არ [illegible] ცევს არც მთავრობა და არც სე[illegible] გაზეთი იტყობინება, რომ ფოს[illegible] ტელეგრაფის მოსამსახურეთა გაფ[illegible] ვა მოედო პოლონეთის რესპუბლი[illegible] ყველა ოლქებს, გარდა აღმოსავლ[illegible] გალიციისა.

ვარშავაში მოელიან, რომ რკინ[illegible] გზელები მხარს დაუჭერენ ფოს[illegible] ტელეგრაფის გაფიცულ მუშებს.

11 სექტემბერს ფოსტა-ტელეგრაფ[illegible] მუშების გაფიცვა დამთავრდა შეთა[illegible] ხმებით, რომელიც დადებულია [illegible] შაკთა პროფკავშირებისა და ფოს[illegible] ტელეგრაფის მთავარ სამმართველ[illegible] შორის. ეკონომიურ ხასიათის და[illegible] რებათა გარდა მთავრობა აღუთქვა[illegible] არ იხმაროს რეპრესიები გაფიცულ[illegible] წინააღმდეგ.

პროფკავშირთა თათბირის შე[illegible] დეგ, რკინის გზელების გაფიცვ[illegible] აღარ მოხდება. მთავრობა დაპირ[illegible] შეიმუშავოს მოსამსახურეთა ხელფ[illegible] სის ახალი კანონი.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ სკოლის ერთ წლიან კურსებზე მიღების შესახებ

საქართველოს კომპარტიის ყველა სამაზრო და საოლქო კომიტეტებს

ცირკულიარული

სკოლაში მიღება დაიწყება ამა წლის 10 სექტემბერს და გაგრძელდება ამავე თვის 20 რიცხვამდე.

შენიშვნა: გამოგზავნილ უნდა იქნან ამხანაგები იმ ვარაუდით, რომ ისინი ჩამოვიდენ თბილისში არა უადრეს ამა წლის 10 სექტემბრისა. გამოგზავნილი ამხანაგი, რომელიც ჩამოვა **20 სექტემბრის შემდეგ** არ იქნება მიღებული.

§ 1. ცენტრალური პარტიული სკოლა მიზნად ისახავს საბჭოთა—პარტიულ მუშაკების მომზადებას და ამიტომ ორგანიზაციებს მართებს სერიოზულად მოეპყრან კურსანტების შერჩევას და მხედველობაში მიიღონ შემდეგი:

ა) შკოლაში იგზავნებიან პარტიის წევრნი, ან კანდიდატები მუშებიდან და გლეხებიდან, რომელთაც აქვთ თეორეტიული მეცადინეობის უნარი და დაამტკიცეს თავის ერთგულება **საბჭოთა ხელისუფლებისადმი.**

ბ) იმ ამხანაგებმა, რომელნიც შედიან 1-ლ საფეხურის შკოლაში, უნდა იცოდენ წერა-კითხვა, ხოლო მე-2 საფეხურის კურსანტებმა, გარდა ამისა, უნდა ეხერხებოდესთ წაკითხული ზეპირად და წერილობით მოთხრობა.

გ) იგზავნებიან ამხანაგები არა უმეტეს 35 წლისა და არა ნაკლებ 18-ისა.

შენიშვნა: ვინც ამ მოთხოვნილებებს არ აკმაყოფილებს და მეცადინეობის 2 კვირის განმავლობაში არ გამოიჩენს სერიოზულ თეორეტიულ მუშაობის უნარს, უკანვე იქნება დაბრუნებული.

§ 2. ჩამოსული ამხანაგები ჩაირიცხებიან შკოლაში საექიმო გასინჯვის შემდეგ. ის პირნი, რომელნიც ცოტა ხნის წინად დაავადმყოფებულ იქნენ მძიმე სნეულებით, აგრეთვე სუსტნი. რომელთაც აქვთ მწვავე სისხლნაკლულოვნება, ნევრასტენია, ტუბერკულოზი, ვენერიული ავადმყოფობანი და სხვა შკოლაში **არ იქნებიან მიღებულნი.**

§ 3. შკოლაში ყველა კურსანტები იქნებიან მოთავსებული საერთო საცხოვრებელში (общежитие) აგრეთვე დაკმაყოფილებულნი იქნებიან სას-[illegible]

[illegible]

განაწილება ორგანიზაციების შორის

[illegible]

ცენტრალური კომიტეტის მდივანი [illegible]

[illegible]

ირლანდიაში

მოსკოვი. 13 სექტემბერი (რადიო). ირლანდიის მთავრობის ახალმა თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ მისი მთავრობა გაატარებს ინგლის-ირლანდიის შორის ხელშეკრულების განხორციელების პოლიტიკას და რომ ის გამოსთხოვს პარლამენტს საგანგებო უფლებებს წესიერების აღსადგენათ.

ბელგია და გერმანია.

მოსკოვი. 13 სექტემბერი (რადიო). სირეპარაციო კომისიის ბელგიის დელეგატები გაემგზავრენ ბერლინიდან. ჯერ არავითარი საბოლოო შედეგი არ არის მიღწეული. თანახმად გერმანიის ოფიციალურ ცნობებისა, არ არის დაბრკოლება მოლაპარაკების განახლებისათვის. ბერლინის პრესის მდგომარეობა მიაჩნია სერიოზულად, მაგრამ არა უიმედოდ.

— ბრიუსელში დაბრუნებულ ბელგიის დელეგატებმა გააკეთეს მოხსენება გერმანიის მთავრობასთან მოლაპარაკების შესახებ.

— მოლაპარაკების არახელსაყრელად დამთავრებას ვირტი ხსნის ანტანტის გავლენით.

შრომისა და ტვირთზიდვის გადასახადი მოხმარდება მარტოთ მარტო ქალაქის ელექტროფიკაციას.

ამიერკავკასიის ფედერაციაში

საქართველო

[illegible]

...ლოს ადგილობრივ მუშების და საბჭოთა მუშაკების კულტურულ და კლასობრივი აღზრდის დიდი მიზანი. პროფ. კავშირთა საბჭოს კულტურულმა განყოფილებამ გაიღო კლუბისათვის 5 მილიონი მან. განსაკუთრებული ენერგია კლუბის დაარსების საქმეში გამოიჩინა ადგილობრივმა ახალგაზრდობამ. მომავალში განზრახულია კლუბის სასარგებლოდ სპექტაკლების კონცერტების და სხვ. მოწყობა.

კლუბთან გაიხსნა რამოდენიმე სექცია, მათ შორის განსაკუთრებულ ყურადღებას იზყრობს მარქსისტული წრე.

აზერბეიჯანი

წყალსადენი. ახლო მომავალში გერმანიიდან მოელიან პირველ აგრეგატს სად. ნასოსნაიაზე ბაქო შოლარის წყალსადენის მოწყობისათვის. აგრეგატი შესდგება საქაჩებიდან და დიზელისაგან თავის დამხმარე ნაწილებით.

ამის მოწყობა გააუმჯობესებს ქალაქისათვის წყლის მიწოდებას. ამ ჟამად ქალაქი სამრეწველოებისათვის ხარჯავს 1,5 მილ. ვედრო შოლარის წყალს დღე და ღამეში. აგრეგატის მოწყობის შემდეგ, ყოველ დღიური დებეტი ადვილი შესაძლებელია ავიდეს 1,8 მილ. ვედრომდე. სამი აგრეგატი დაჯდება 360,000 მან. ოქროთი.

სასურსათო გადასახადი. სასურსათო სახალხო კომისარიატის წინადადებით ავტო-ტრანსპორტმა გამოჰყო სამი ავტომობილი იმ სამი მაზრისათვის, რომლებიც ხალისიანად და სავსებით იხდიან სასურსათო გადასახადს განსაზღვრულ ვადის განმავლობაში.

ბაქოს ბაზრობა

მიღებულია ცნობები რომ თურქების ოლქიდან კერძო პირებს გაუგზავნიათ ბაზრობაზე 10 ვაგონი ცხვრის ტყავები და 5 ვაგონი მატყლი.

ბაზრობის კომიტეტი იტყობინება, რომ გავრცელებული ხმები ბაზრობის გახსნის გადადების შესახებ არ შეეფერება სიმართლეს და რომ ბაზრობა მოიხსნება აღნიშნულ ვადაზე, ესე იგი 15 სექტემბერს.

კომუნალური თათბირი

დაბრუნდა მივლინებიდან მოსკოვში ავტონომიურ რესპუბლიკების მთავარ კომუნალურ სამმართველოების თათბირზე მყოფი ამხ. პარუშინი.

მისი სიტყვებით თათბირზე ადგილი ჰქონდა გაუგებრობას და დაასწრენ მას უმთავრესად საგუბერნიო კომუნალურ განყოფილებების წარმომადგენლები, ამას გამო თათბირზე მოსმენილ იქნა მხოლოდ საინფორმაციო მოხსენებები. ცენტრალური კომუნალურ სამმართველოების ზოგიერთმა მუშაკებმა სურვილი გამოსთქვეს ბაქოში გამგზავრებისა, რათა გაეცნონ ბაქოს კომუნალურ მოღვაწეობას. ამხ. პარუშინმა ჩამოიტანა მოსკოვიდან საინტერესო მასალები, რომლითაც ბაქოს კომუნალურ განყოფილებას შეეძლება გაადიდოს თავისი შემოსავალი, უმთავრესად დაბეგვრის წყაროებიდან.

სომხეთი

ერევანი. 12 სექტემბერი (დეპეშით). **ყარსის ხელშეკრულების რატიფიკაცია.** 11 სექტემბერს, დღის 4 საათზე, მოხდა ყარსის ხელშეკრულების სარატიფიკაციო სიგელების გაცვლა-გამოცვლა. სხდომაზე მონაწილეობას ღებულობდნენ: სომხეთიდან—ამხ. შავერდიანი, საქართველოდან—ამხ. კვირკველია, აზერბეიჯანიდან—ამხ. გამიდ სულტანოვი, ოსმალეთიდან—მუხტარ-ბეი და გაიდარ-ბეი. სიგელების გაცვლა გამოცვლის პროცედურის გათავებისას, თავმჯდომარემ ამხ. შავერდიანმა განაცხადა: „დღევანდელ მომენტში, როცა ხდება რატიფიკაციების გაცვლა-გამოცვლა, აღმოსავლეთის ხალხისათვის იწყება ცხოვრების ახალი ხანა. დღეიდან ჩვენ ვლაპარაკებთ მშვიდობიანი ენით: გაუმარჯოს ჩვენს მუდმივ კავშირს“. საღამოს რწმუნებულთა პატივსაცემად გაიმართა ბანკეტი.

სახალხო კომისარიატების გაუქმება. სომხეთის ცენტრალურ აღმასკომის პრეზიდიუმმა დაადგინა დაამტკიცონ და გამოაქვეყნონ დეკრეტი, ფინანსთა და ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატების გაუქმების შესახებ.

სასურსათო გადასახადის კამპანია. ცენტრალურ საგადასახადო კომისიის ცნობებით, სახალხო სასურსათო კომისარიატის მიერ სომხეთის ყველა მაზრებში მოგროვებულია სასურსათო გადასახადი 11 სექტემბრისათვის 168,664 მან. (ოქროთი) ღირებულებისა.

საავადმყოფო და სასკოლო გადასახადი. ალექსანდროპოლიდან 11 სექტემბრის თარიღით იტყობინებიან: სამაზრო აღმასკომი იწვევს სამზადის მუშაობას, რათა ყველა მაზრებში აკრეფილ იქნეს საავადმყოფო გადასახადი 35 მილიარდ მანეთის (სომხური ფულის ნიშნებით) რაოდენობით.

მუშები პატიოსნურად ასრულებენ თავის მოვალეობას კვირეულებზე. მოქალაქენი ვალდებულნი არიან გადაიხადონ ფული ნაცვლად ტვირთზიდვის ბეგარისა.

ქრონიკა

✦ **ქალაქის მცხოვრებთა აღწერა.** აღწერისათვის სამზადისი მუშაობა წარმატებით მიმდინარეობს. იბეჭდება ანკეტები. აღწერის ჩატარების ინსტრუქცია უკვე დამტკიცებულია აღწერის ცენტრალურ ბიუროს მიერ. განზრახულია გაწეულ იქნას ფართო აგიტაცია მცხოვრებთა შორის, აღწერის პოპულიარიზაციისათვის, გაიმართება სპეციალური მოხსენებები ამ საკითხის შესახებ, ხოლო კინოებში—სპეციალური ლოზუნგები.

საგანგებო უფლებებით აღჭურვილი ბიუროები ამ დღეებში გაემგზავრებიან პროვინციის ქალაქებში, აღწერისათვის სამზადისი მუშაობის მოსაწყობად.

✦ **დოკუმენტების გასინჯვა.** 15 სექტემბრიდან ქალაქში დაიწყება მოქალაქეების დოკუმენტების გასინჯვა ქუჩებში. ის მოქალაქენი, რომელთაც დოკუმენტებზე არ აღმოაჩნდებათ შრომის და ტვირთზიდვის გადასახადისაგან თავისუფლების საბუთი ან მარკა, რომელიც მოწმობს გადასახადის შეტანას, იქნებიან დაპატიმრებული და მიცემული პასუხისგებაში გადასახადზე უარის თქმისათვის.

✦ **ბერძნულ სკოლების ფონდი.** ბერძნულ სკოლების კომიტეტმა დაარსა სკოლების ფონდი და მიმართა ქალაქის აღმასკომს თხოვნით, რათა ფონდის თანხები ინახებოდეს აღმასკომის სალაროში. შუამდგომლობა დაკმაყოფილებულია.

✦ **სახალხო სახლი.** რუსული დრამის კოლექტივის მიერ, რომელიც შარშანდელ სეზონში მუშაობდა სახალხო სახლში, და რომელიც შევსებულია ხელოვნების მუშაკთა კავშირის საუკეთესო ძალებით წ. ა. ბუდკევიჩის მონაწილეობით 16 აგვისტოდან დაიწყება მთელი რიგი წარმოდგენების გამართვა.

✦ **ქურდობა.** სამშაბათს აგვისტოს 12 ს შუადღის 12 ს. გაქურდულ იქმნა ვანო და შაქრო ედიშერაშვილების სახლი, მათი შინ არ ყოფნის დროს. (ივანე-ბოგოსლოვის ქ. № 17), წაღებულია ძვირფასი ნივთეულობა და ტანისამოსი სულ 20 მილიონ მანეთის ღირებულებისა.

✦ **დაიკარგა შრომის ბეგარისაგან განთავისუფლების მოწმობა ილიკო ხარიტონის-ძე ზულიაშვილის სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად.**

პარტიული ცხოვრება

კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტთან არსებულ სპეციალური კომისიის მიერ

იქნება გამორკვეული სტაჟი იმ არალეგალურათ მომუშავე ამხანაგებისა, რომლებიც ირიცხებოდენ რ. ს. დ. მ. პ. (ბოლ.) 1917 წლამდე, რის გამო ევალება ყველა ასეთ ამხანაგებს გატარდნენ რეგისტრაციაში ც. კ. სააღრიცხო ქვე განყ. და წარმოადგინონ სათანადო საბუთები მათი პარტიაში შესვლის დროის შესახებ.

რეგისტრაცია სწარმოებს: 9—3 და 6—8 საათამდის ყოველ დღე 15 სექტემბრამდე.

ც. კ. სააღრიცხვო სტატისტიკურ განყ. გამგე **ა. ლიცინოვი.**

ს. კ. პ. თბილისის სამაზრო კომიტეტი

აცხადებს ყველა ინსტრუქტორ-ორგანიზატორების და თბილისის სამაზრო კომიტეტის წევრების საყურადღებოთ, რომ 15 სექტემბერს, სად. 5 საათზე შესდგება თბილისის მაზრის კომიტეტის პლენუმის და მ. კ. ინსტრუქტორების სხდომა სამაზრო კომიტეტის შენობაში. გოლოვინის პრ. 14.

დასწრება კომიტეტის ყველა წევრებისთვის და ინსტრუქტორებისთვის სავალდებულოა.

(4—2) თბილისის მაზრის კომიტეტის მდივნის მაგ. **ადამიძე.**

ხუთშაბათს, 14 სექტემბერს, საღამოს 6 საათზე მუშათა ცენტრალურ კლუბის შენობაში შესდგება

კომიაჩეიკების ბიუროების საერთო ქალაქის თათბირი

დღის წესრიგი:

1) საორგანიზაციო საკითხი.

2) აგიტაციისა და პროპაგანდის საკითხები.

სავალდებულოა იაჩეიკების ბიუროების ყველა წევრთა დასწრება. იმ კომიაჩეიკებიდან, სადაც ბიუროები არ არსებობენ ესწრებიან მდივნები.

სავალდებულოა მიმაგრებულ ამხანაგების დასწრება.

თბილისის კომიტეტის მდივანი: **კახიანი.**

2—2 საორგანიზაციო განყოფილების გამგე: **რუბენი**

საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტი წინადადებას იძლევა 15 სექტემბერს

ერთიან პარტიულ დღეს

დასვან დღის წესრიგში:

1) ოსმალეთ საბერძნეთის ომი.

2) პარტიის წესდება.

მეორე პუნქტისათვის მასალებად გამოყენებული უნდა იქნეს თბილისის კომიტეტის მიერ გამოცემული ახალი წესდების პროექტი.

3—2 თბილისის კომიტეტის მდივანი: **კახიანი.**

იაჩეიკების ბიუროს კონფერენცია

რომელიც დანიშნული იყო 14 სექტემბრისათვის ცენტრალურ მუშათა კლუბში, შესდგება შაბათს, 16 სექტემბერს საღამოს 5 საათზე, პროფკავშირთა საბჭოს პატარა დარბაზში.

3—1. თბილისის კომიტეტის მდივანი **კახიანი.**

ახალგაზრდათა კომკავშირში

ამიერ-კავკასიის ახალგაზრდათა კომკავშირის ყველა ორგანიზაციებს

ა. წ. 15 სექტემბერს რუსეთის კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირის ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტი იწვევს ტფილისში კომუნისტურ ახალგაზრდობის კავშირის 2-ე საოლქო ყრილობას.

დღის წესრიგი:

1) ფედერატიულ რესპუბლიკების საერთაშორისო და შინაური მდგომარეობა.

2) საერთაშორისო ახალგაზრდობის მოძრაობა.

3) ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის ანგარიში და მოხსენება „ამიერ კავკასიის კავშირის გაწმენდის შესახებ“.

4) სრულიად რუსეთის მე IV ყრილობისა და ახალგაზრდათა კომკავშირის ამიერ კავკასიის 1 ყრილობას გადაწყვეტილებათა გატარების შედეგები.

5) ახალგაზრდათა კომკავშირის მუშაობა ახალ პირობებში.

6) ახალგაზრდობის არაკომუნისტური ორგანიზაციების შესახებ.

7) რუსეთის ახალგაზრდათა კომკავშირის ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის არჩევა.

8) დელეგატების არჩევა სრულიად რუსეთის ახალგაზრდათა კომკავშირის ყრილობაზე.

ყრილობა გამოჰყოფს მუშა ახალგაზრდობის პოლიტიკურ-განმანათლებელ, შრომის, ყოფაცხოვრების და განათლების სექციებს.

წარმომადგენლობის ნორმა: 250 კაცზე—1 დელეგატი.

დელეგატები დაშვებულნი იქნებიან მხოლოდ გადამწყვეტი ხმის უფლებით.

რუსეთის ახალგაზრდობათა კომკავშირის ამიერ კავკასიის საოლქო კომიტეტის მდივანი **გ. ფეიგინი.**

გორის მაზრა.

გორის კომიაჩეიკა.

ხუთ სექტემბერს გორის კომიაჩეიკის სხდომაზე მოსმენილ იქნა მოხსენება ამხ. მთვარალიძის, შემდეგ თემაზე: „ახალი ეკონომიური პოლიტიკის შედეგები“. ცხარე კამათის შემდეგ ერთხმად იქნა მიღებული რეზოლიუცია, რომელიც იწონებს პარტიის ტაქტიკას აღნიშნულ საკითხში და მიზან შეწონილად სთვლის ახალ ეკონომიურ პოლიტიკას სახალხო მეურნეობის აღ აღდგენად.

პარტიული კონფერენცია.

20 სექტემბერს გორის სამაზრო კომიტეტი იწვევს პარტიულ კონფერენციას. სამაზრო კომიტეტის პრეზიდიუმმა უკვე დაამტკიცა შემდეგი დღიური წესრიგი: მოხსენება სამაზრო კომიტეტის მოქმედების შესახებ, მოხსენებები საბჭოთა აღმშენებლობის, მიწის რეფორმის გატარების, კოოპერატივების, საგიტაციო-საპროპაგანდო მუშაობის, პროფკავშირების და სხვათა შესახებ.

ახალციხის მაზრა.

ახალგაზრდობის დღე.

3 სექტემბერს ახალციხეში მოხდა კომუნისტური ახალგაზრდების გრანდიოზული მანიფესტაცია. მშვენიერი მზიანი დღე იყო. მანიფესტაციამ მოიარა ქალაქი. ბოლოს მოეწყო ქალაქის ბაღში მიტინგი. ერთხმად იქნა მიღებული რეზოლიუცია, რომელიც მოუწოდებს ამხანაგებს დასავლეთ-ევროპის ამხანაგებთან შეკავშირებისაკენ და მათი დახმარებისაკენ.

გაეგზავნა მისალმების დეპეშები ახალგაზრდობის კომუნ. კავშირის ცეკას და ახალგაზრდობის კომინტერნს.

გზების გაფუჭება.

დიდი წვიმების გამო ახალციხე—აბასთუმნის გზა გაფუჭდა. კლდის თემის თავმჯდომარის თაოსნობით გლეხებმა გასწმინდეს გზა და მიმოსვლა აღდგენილია.

სასოფლო მეურნეობა

სოფ. ხიდისთავი

(გორის მაზრა).

სპეციალურ კულტურას, ესე იგი განსაკუთრებულ მოვლა მოშენებას ადგილის, ჰავის, საერთო ბუნებით ხელის შემწყობ ადგილას, დიდი სარგებლობის მოტანა შეუძლიან სოფლის მუშაკისათვის. ასეა ატმის გაშენება ჩვენს სოფელში და ჩვენს ატამსაც სახელი აქვს გავარდნილი მთელ საქართველოში. აბა ივარაუდეთ 400 ხემდე ირგვება ერთს დღიურზედ, მესამე მეოთხე წლიდან ისხამს და ხანში შესული ხე ერთს ფუთამდე იძლევა, 2 3 მანეთის ოქროს ღირებულებას შეადგენს ფუთი ატამი.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ დასარგავი მასალა გინდოდეს, როგორც მე გამომიცდია, ვერ იშოვი; ნამყენები არ იშოვება და ამისთვის მზრუნავი არავინ არის. აი თავი და თავი მიზეზი, თუ რატომ არ გაფართოვდება, რატომ სამრეწველო მნიშვნელობას არ მიიღებს ეს ერთი საინტერესო დარგი მებაღეობისა ჩვენს სოფელში. თემი თუ ვერ შესძლებს ამას ყურადღება მიაქციოს, სამაზრო აღმასკომმა მაინც უნდა ანგარიში გაუწიოს ამ საქმეს. თავისთავად ძნელად თუ გაკეთდება რამე. იმისათვის ვრცელდება ამისთანა ხელობა უცხოეთში, რომ იქ არიან ორგანიზაციები, რომლებიც ამაზე წინასწარ ზრუნავენ, ჩვენ კი ჯერ ეს ვერ მოგვიხერხებია. აი, ამერიკის ბაღოსნობის ცხოვრებაში რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ატმის გაშენებას.

ამერიკა ამ მხრივ ყველასათვის სამაგალითოა. იმათ დიდი ყურადღება მიაქციეს იმას, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ატამს, როგორც ისე საჭმელად, აგრეთვე კონსერვებისათვის. ჯერ კიდევ მეორმოცდა-ათე წლებში სამ მილიონამდე ხე იყო იქ ატმისა დარგული და ახლა ხომ გასამგაოთხკეცებული იქნება ეს რიცხვი. იმავე წლებში მარტო კალიფორნიას დაუმზადებია რამოდენიმე მილიონი კოლოფი ატმის კონსერვი. ჩვენი „კავშირი“ უნდა დაეხმაროს ამ წარმოებას, დაუკვირდეს ჩვენ სოფელთა ცხოვრებას და გამოიწვიოს სოფელში მომქმედი ძალები, შეაერთოს, ხელი შეუწყოს თავათაც ისარგებლოს და ხალხიც ასარგებლოს.

იმედია რომ საქ რო. თანხას ამისთანა წარმოების გავრცელება გაფართოებისათვის, როგორც საზოგადოთ შესაძლეობაა, მთავრობაც არ დაიშურებს.

გახო ხიზილაშვილი.

ეკონომიური ცხოვრება

ბაქოს ბირჟა.

ბაქო., 8 სექტემბერი. ბაქოს ბირჟის ოფიციალური ბიულეტენი.

	6 სექტ.	7 სექტ.
დოლარი	6,500,000	6,450,000
გირ. სტერ.	29,800,000	29,800,000
ფრანკი	560,000	550,000
იტ. ლირა	200,000	290,000
ოსმალ. ლირა	4,800,000	4,400,000
გერმან. მარკა	8,000	8,000

[illegible]

რუს. ვალდ.	97	97
„ „ (შემოკ. 100 ათასამდე)	97	97
რუს. ვალდ. (შემოკ. 100 ათას ზევით)	97	97
რუს. ვალდ. (10 მ. ლ. შემოკლ.)	90	90
შემოკ. ვალდებ. 5000 და 10000	94	94
ქართული	2,650	2,650
ოქ. 10 მან.	29,400,000	29,700,000
ოქროს ოსმალ. ლირა	24,200,000	23,500,000
ნატეხი ოქრო (56 საზ.)	5,600,000	5,600,000
თუმანი	4,000,000	4,100,000
ვერცხ. 1 მან.	1,650,000	1,650,000
წვრილი ვერცხლი 1 მან.	600.000	650,000

განწყობილება მოდუნებულია.

ბათომის ბირჟა

ბათომი 12 სექტემბერი. უცხოეთის ვალიუტის კურსი:

6 სექტ. 11 სექტ.

გირ. სტერლინ.—1,230,000 1,148,000, ფრანკი—21,000 21,000, იტალ. ლირა 11,000, 10,000, ოსმალური ქაღალდის ლირა—169,000 172,000, დოლარი 270,000 263,000, ოქროს 10 მან. 1,100,000 1,085,000, ოქროს ლირა 925,000 935,000.

სტამბოლის ბირჟა.

ვალიუტის კურსი პიასტრებში.

6 სექტ. 9 სექტემ.

სტამბოლი. 10 სექტემბერი (რად.). გირ. სტ.—725,000 725,000. დოლარი 161,9 163,3 20 ფრანკი—254,8 254,8, 20 იტ. ლირა—142,3 142,9, 20 მარკა 2,4 2,4, ოქროს 10 მან. 777 787. ოქროს ლირა 700 709.

პარიზის ბირჟა

პარიზი: 12 სექტემბერი (რადიო). ლონდონი —58,095. ნიუ იორკი — 13,550. გერმანია—0,90. ისპანია—201,00.

ბერლინის ბირჟა

ბერლინი, 12 სექტემბერი. (რადიო) გირ. სტერლინგი—6716,55. დოლარი —1493,13. ჰოლანდიური გულდენი—58626,67.

რომის ბირჟა

რომი, 11 სექტემბერი, (რადიო). პარიზი—177,50. ლონდონი—103,30. შვეიცარია —441,00. ნიუ იორკი — 23,27. ბერლინი—1,50 პრაგა—77,70. რენტა—72,42. კონსოლიდ.—81,80.

პროვინციაში

თიანეთის მაზრა

თიანეთის მაზრა ერთი ჩამორჩენილი კუთხეთაგანია საქართველოში როგორც კულტურულად, ისე ეკონომიურად. სამწუხაროდ უნდა ითქვას, რომ დღემდე არაფერი გაკეთებულა ამ ხალხის გამოსაყვანად სიბნელიდან. მომზადებულ მუშაკებს მაზრაში იშვიათად შეხვდებით. თვით ხალხში კი ძნელად მოიპოვება წერა-კითხვის მცოდნე აღსანიშნავია ერთი გარემოება, რომელიც დიდი ხანია დაიბადა ხალხის კულტურულად ჩამორჩენის ნიადაგზე და რომელიც ლამის არის მოძმეთა სისხლის მღვრელ ომად გადაიქცეს: არ იქნა და ბოლო ვერ მოეღო ფშაველთა და ხევსურთა დავას, რომელიც დღითი-დღე საშიშ ხასიათს იღებს. ხევსურები ფშაველებს რაღაცას ედავებიან, აგრეთვე ფშაველები ხევსურებს რაღაც უჩივიან და ერთმანეთს შორის მუდმივი მტრული განწყობილება აქვთ, განსაკუთრებით ხევსურეთისა და ფშავეთის მოსაზღვრე სოფლებს. მთელ დღეებსა და ღამეებს ეს სოფლები თვალდაუხუჭავნი ატარებენ და იარაღით ხელში ერთმანეთის თავ დასხმას მოელიან. ხშირად შეტაკებანი და ხალხის ტყვედ წაყვანაც ხდება. საჭიროა აქ ჩაერიოს ხელისუფლების მტკიცე ხელი და ამ უაზრო დავას დროზე ბოლო მოუღოს ამ ორი მოძმის ერთმანეთთან დაახლოვების გზით და კულტურული მუშაობის გაცხოველების წესით.

მაზრაში ყოველგვარი შესაძლებლობანი არის ამ კუთხის ეკონომიურ აღორძინებისათვის, მაგრამ ამავე უკულტურობის წყალობით სასოფლო მეურნეობის არც ერთი დარგი არ არის სათანადო სიმაღლეზე დაყენებული.

მაზრაში დიდი ნაკლებობაა პირველ საჭიროების საგნებისა, მაგალითად ფართლეულისა, მარილისა, საგალანტერეიო საქონლისა, ლურსმანისა, თოკისა და სხვა. აქ არის 5 6 დუქანი, მაგრამ იქ არაფერი მოიპოვება. ტფილისში მუდმივ საჭიროა კი და იქიდან საქონლის ზიდვა მეტად ძნელია უგზაობის გამო. ამას გარდა გზაზე მუდამ შიშიანობაა. კარგი იქნება, რომ ამ მაზრაში მიტანილ იქნეს ზემოხსენებული საქონელი და გადაცვლილ იქმნეს ხორბალზე, რომელიც წელს ბლომად მოვიდა. საქონლის გადაცვლის გზით თიანეთის მაზრაში წელს შეიძლება დამზადდეს 50.000 ფუთი ხორბალი.

ბ.

ქ. ტფილისის ყველა მოქალაქეთა

საყურადღებოთ

ტფილისის ქალაქის აღმასკომი ამით აცხადებს ქ. ტფილისის ყველა მოქალაქეთა საყურადღებოთ, რომ **ა. წ. 15 სექტემბრიდან**, იწყება ქუჩებში პირადობის მოწმობების გასინჯვა

და ყოველივე გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლად

ის მოქალაქე მამაკაცები, 18 წ.—50 წლ., რომელთაც ეკუთვნისთ შრომის ხარკის გადახდა, უნდა იქონიონ ხელზე პირადობის მოწმობა

მოწმობაში აღნიშნულთ უნდა იქმნეს შრომის ხარკის გადახდის ნიშანი, მარკის დაკვრით, ან სათანადო ნიშანი

განთავისუფლების.

შრომის ხარკის არ გადამხდელთა წინააღმდეგ მიღებულ იქნება ზომები, სავალდებულო დადგენილების № 6-ის მე-4 §-ის თანახმად, სახელდობრ 20 მილიონ მანეთამდე ჯარიმის გადახდევინებით, ან ორი თვით დატუსაღებით.

აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე **ცინცივაძე.**

შრომის ხარკის გამტ. კომისიის თავმჯდომარე **თაქთაქიშვილი.**

(312—2—1)

კახეთიდან პურის ტვირთების გატანის

აკრძალვა

საქ. სასურსათო სახალხო კომისარიატის ა | წ. 9 აგვისტოს თარიღ. და 7784 № ით ტელეფონოგრამის თანახმად, თელავის და სიღნაღის მაზრები სასურსათო გადასახადის აკრეფის დროს ხორბლეულის გატანის მხრივ გამოცხადებულია დახურულად, ნებადართულია ხორბლეულის მიღება და გაგზავნა მხოლოდ სასურსათო სახ. კომისარიატის მისამართით.

(305 - 3 —2) რკ-ნის გზების უფროსის მაგიერ **ლედერი.**

ამიერ-კავკასიის რკინის გზების

სამმართველო

მთელ ლიანდაგზე ბათომიდან სალოღლ სადახლომდე—ყველა შტოებით, რომ ტვირთების გაზიდვა აკრძალულია.

ყველა წინანდელ განკარგულებათა შესაცვლელად არის განმარტება, რომ თანახმად საქართვ. სასურსათო სახალხო კომისარიატის ცნობისა, ამის მიღებისთანავე ნებადართულია ყოველგვარი ტვირთის გადაზიდვა, გარდა პარკისა, აბრეშუმის და მეაბრეშუმეობის სხვა პროდუქტების, მატყლის, აგრეთვე დაკეტილ მაზრებიდან ხორბლეულობის, რომელიც გადასაზიდათ საჭიროა სასურს. სახალხო კომისარიატის სპეციალური ნებართვა.

(307—3—2) რკინის გზების უფროსის მაგიერ **ნ. ლედერი.**

საქართველოს რესპუბლიკის საზღვრებიდან მატყლის გატანა.

ვინც არ უნდა წარადგინოს მატყლი გასაგზავნათ, ნებადართულია, მხოლოდ მიღება და გაგზავნა საქართველოს სასურსათო სახ. კომისარიატის ან მეცხვარეთა საზოგადოების „მწყემსის“ მისამართით.

(306 - 3—2) ეკონომიური ნაწილის უფროსი **აბელოვი.**

სახალხო მეურნეობის უმაღლესი

საბჭოს

სათბობი მასალის განყოფილება

ამით აცნობებს საბჭოთა **საქართველოს ყველა სახელმწიფო დაწესებულებებს**, რომ ის დაწესებულებები, რომლებიც **15 სექტემბრამდე არ წარმოადგენენ** გარკვეულ ცნობებს

ოქტომბრის, ნოემბრის და დეკემბრის თვეებისათვის

საჭირო სათბობ მასალის რაოდენობის შესახებ, თანახმად სათბობ მასალის განყოფილების 2 სექტემბრის ცირკულიარისა **№ 105358**, არ იქნებიან ჩარიცხულნი გეგმიან მომარაგებაში და დაკმაყოფილებული იქნებიან

მეორე რიგში

კერძო დაწესებულებებთან ერთად, კერძო მომხმარებელთათვის დაწესებულ ფასებში.

(309—3—2)

გაზეთის ტრესტის პროვინციალურ კონტრ-აგენტების

საყურადღებოთ

გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორამ გაიგო, რომ ზოგიერთი კონტრ-აგენტები აწერენ 2—3 დღეს გაზეთებს, რომელიც მათი საშუალებით ეგზავნებათ პარტიულ კომიტეტებს, აღმასკომებს და სხვ. გაცნობებთ, რომ გაზეთების შეჩერება დაუშვებელია. კონტრ-აგენტი, რომელიც შემჩნეულ იქნება გაზ. დაგვიანებაში, დაუყონებლივ დაჰკარგავს წარმომადგენლობის უფლებას და მიეცემა პასუხისგებაში.

(0—20)

გაზეთის ტრესტის მთავარ

კანტორისაგან

რათა არ იქნეს შეწყვეტილი გაზეთების გზავნა, გაზეთის ტრესტის მთავარი კანტორა სთხოვს ხელის მომწერლებს თავის დროზე იზრუნონ ხელის მოწერის განახლებაზე.

ხელის მოწერა მიიღება თბილისის ყველა გაზეთებზე ხელის მოწერის ფასი ძვირია. ხელის მოწერა მიიღება რამდენიმე თვისაც ამა წლის დასასრულამდე.

გაფრთხილება: ხელის მომწერლებს, რომლებიც არ შემოიტანენ მომავალ თვის პირველამდე სექტემბრის ხელის მოწერის ფასს, ან არ დაფარავენ თავიანთ ვალების ვალდებულებას, გაზეთები აღარ გაეგზავნება.

(0—41)

ჩქარ მატარებელთა

№ 5 და 6-ის მარშრუტი

კავკასიის რკ. გზების საოლქო სამმართ. განკარგულებით

ჩქარი მატარებელნი №№ 5 და 6, რომელნიც დადიოდნენ ბათუმ როსტოვ-პეტროგრადის შორის ხარკოვის ხაზით, 15 სექტემბრიდან თბილისიდან და 17 სექტემბრიდან პეტროგრადიდან და როსტოვიდან ივლიან ახალი მარშრუტით: სამხრეთ აღმოსავლეთის, რიაზან-ურალის და მოსკოვ-ყაზანის რკინის გზებზე კოზლოვ რიაზანის და მოსკოვ ყაზანის რკ. გზის ხაზით.

(310—2—2)

ელექტრონის, რენტგენის და სინათლის

სამკურნალო

სწორედ ფიზიკური

მიხეილ გედევანიშვილისა

ტფილისი, ყორღანოვის ქუჩა № 20, ტელ. 7—91.

(304—25—3)

საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის

სახალხო სასურსათო კომისარიატი

უნივერსალური

მაღაზია № 1.

სასახლის ქ. ყირარდისეული მაღაზია.

მიღებულია ახალი პარტიები:

ფართლეულისა, ვენის ცნობილ ფირმის „ტონარის“ ფეხსაცმელისა, საგალანტერიო საქონლისა, მინისა, ემალისა და ალიუმინის ჭურჭლეულისა და ფართო მოთხოვნილების სხვა საგნებისა.

ფასები შეუცვლელია.

პროფკავშირთა წევრებს 10 პროც. ფასდაკლებით.

ყველაფერი, რაც საჭიროა სასოფლო მეურნეობისათვის, მოიპოვება მაღაზიაში **№ 2.**

პლეხანოვის ქ., სახელოსნო კლუბის პირდაპირ.

სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანები:

გუთანი, სათესი მანქანები, სამურველი, თივის სათიბი, კულტივატორები, სეპარატორები და სხვა. სახლის სახურავი რკინეული, ფანჯრის მინები, კუპალდები, კანაფი, ინსტრუმენტები, ლურსმანი, ლომები, წერაქვი, ჩაქუჩი, გოგირდი, შაბიამანი და სასოფლო-მეურნეობისთვის საჭირო სხვა მასალები.

სასურსათო

მაღაზია № 3.

ვაგზლის ქ., ამიერ-კავკასიის რკინის გზების სამართველოს შესავალის პირდაპირ.

საბაზრო ფასებზე იაფად:

ფქვილი, ხორბალი, ქვავი, უგრეხელი, კატო, ანაცერი, შეკრული თივა, ქერი.

საკომერციო

განყოფილება

ევანგულოვის ქუჩა № 2

ყიდულობს: აბრეშუმს, ფრიზონს, აბრეშუმის პარკს და სხვა სასურსათო და პირველ საჭიროების ნედლ პროდუქტებს როგორც ფულად, აგრეთვე საქონელზე გადაცვლის წესით.

მუშათა რაიონებისთვის საქონლის მისაწოდებლად

მოკლე ხანში გაიხსნება

ფართლეულის მაღაზია № 4

ვაგზლის ქ., ამიერ-კავკ. რკ. გზ. სამართველოს შესავალის პირდაპირ.

301—3—3

სარედაქციო კოლეგია

ტირაჟი 10,000.

ნ. დ. ს. ც.

საქართველოს სახალხო საბჭოს უმაღლესი მეურნეობის პოლიგრაფიული განყოფილების მე-2 სტამბა, კრუზენშტერნის ქ. № 4.